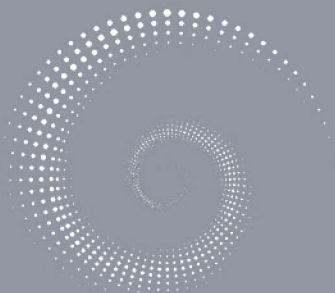

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Ερμηνεία κατ' άρθρο

Άρθρο 31

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΜΑΡΑΣ

Ηλεκτρονική έκδοση

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΣΠ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ, Ξ. ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ, Γ. ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Φεβρουάριος 2023

ΣΥΝΤΑΓΜΑ
WATCH.GR

Άρθρο 31

«Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να εκλεγεί όποιος είναι Έλληνας πολίτης πριν από πέντε τουλάχιστον έτη, έχει από πατέρα ή μητέρα ελληνική καταγωγή, έχει συμπληρώσει το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας του και έχει την νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΜΑΡΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γιαννακόπουλου-Αντωνόπουλου Κ., *Προϋποθέσεις εκλογιμότητας του Προέδρου της Δημοκρατίας*, ΕΕΝ1979· Βενιζέλος Ευ., *Μαθήματα Συνταγματικού Δικαίου*, εκδόσεις Σάκκουλα, 2021· Μεταλλινός Σ., *Η επίδρασης του νέου Συντάγματος επί του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου*, Δημοσιεύματα του ελληνικού Ινστιτούτου Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου, 1976· Μαυριάς Κ., *Συνταγματικό Δίκαιο*, 6^η έκδοση, Π.Ν. Σάκκουλας, 2021· Σπυρόπουλος Φ., *Συνταγματικό Δίκαιο*, Β' έκδοση, εκδ. Σάκκουλα, 2020· Παντελής Α., *Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου*, 5^η έκδοση, εκδ. Λιβάνης, 2020.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Ιστορική επισκόπηση.....	1
II. Ανάλυση	2
III. Συγκριτική προσέγγιση	2

I. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Το άρθρ. 31 ορίζει τα προσόντα εκλογιμότητας του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά θετικό τρόπο. Κατά τον καθηγητή Κωνσταντίνο Μαυριά¹, τα Κυβερνητικά σχέδια Συντάγματος του 1974 και 1975 διατύπωναν τα προσόντα αρνητικά. Στις προπαρασκευαστικές συζητήσεις του Σχεδίου Συντάγματος 1975 όπου δεν προβλέπονταν ως τυπική προϋπόθεση για την εκλογή του προέδρου η εκ μητρός ελληνική καταγωγή του υποψηφίου

¹ Κ. Μαυριάς, *Συνταγματικό Δίκαιο*, 2021, σελ. 393.

είχαν εγερθεί ουκ ολίγες ενστάσεις σχετικά με τον μη σεβασμό της ισότητας των φύλων μεταξύ ανδρών και γυναικών. Παρόμοιες ενστάσεις είχαν διατυπωθεί και στη θεωρία. Η συνταγματική αναθεώρηση του 2001 διόρθωσε αυτή την άνιση αντιμετώπιση.

II. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

- 2 Το Σύνταγμα εισάγει τέσσερα προσόντα εκλογιμότητας του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το πρώτο προσόν εκλογιμότητας είναι η, από πενταετίας τουλάχιστον, κατοχή της ελληνικής ιθαγένειας. Ο ένας από τους δύο γονείς πρέπει να έχει ελληνική καταγωγή. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο ένας εκ των δύο γονέων πρέπει να είναι Έλληνας εκ καταγωγής και όχι με πολιτογράφηση. Ως ελάχιστο όριο ηλικίας για τον υποψήφιο Πρόεδρο τίθεται το τεσσαρακοστό έτος. Το τέταρτο προσόν αφορά τη νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν και όχι απλά την κτήση του εκλογικού δικαιώματος. Τα προσόντα του εκλογέα που καθορίζονται από τον κοινό νομοθέτη και είναι η από τον νόμο καθοριζόμενη ηλικία, η ανικανότητα για δικαιοπραξία και η αμετάκλητη ποινική καταδίκη για εγκλήματα που καθορίζει ο κοινός νομοθέτης.

III. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- 3 Στο Ιταλικό Σύνταγμα, στο άρθ. 84 παρ. 1 προβλέπεται ότι μπορεί να εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας κάθε Ιταλός πολίτης, (χωρίς αναφορά στον τρόπο κτήσεως ιθαγενείας) ο οποίος είναι πενήντα ετών και άνω και χαίρει των πολιτικών και λοιπών δικαιωμάτων του.
- 4 Παρομοίως το Σύνταγμα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας είναι λιτό στις σχετικές διατάξεις του. Ειδικότερα στο άρθ. 54 παρ. 1, ο συντακτικός νομοθέτης προβλέπει ότι μπορεί να εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας κάθε Γερμανός πολίτης ο οποίος έχει το δικαίωμα του εκλέγειν για την ανάδειξη των μελών της Ομοσπονδιακής Βουλής (Bundestag) και έχει την ηλικία των σαράντα ετών.
- 5 Το Πορτογαλικό Σύνταγμα στο άρθ. 122 προβλέπει ότι μπορεί να εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας κάθε εκ καταγωγής Πορτογάλος πολίτης, ο οποίος έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το 35^ο έτος της ηλικίας του.
- 6 Το Γαλλικό Σύνταγμα είναι το πλέον λιτό, στο άρθ. 6 προβλέπει ότι οργανικός νόμος (loi organique) είναι αυτός που θα ρυθμίσει ειδικότερα τα επί μέρους διαδικαστικά ζητήματα και προϋποθέσεις σχετικά με την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.